EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 22.4.2014
COM(2014) 228 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de tenuitvoerlegging van het programma voor het radiospectrumbeleid

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de tenuitvoerlegging van het programma voor het radiospectrumbeleid

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 3
2. HET PROGRAMMA VOOR HET RADIOSPECTRUMBELEID VAN DE EU 3
   - 2.1. Inventaris van het spectrumgebruik 4
   - 2.2. Draadloze breedbanddiensten 4
     - 2.2.1. Tenuitvoerlegging van de 800 MHz-band 5
   - 2.3. Gedeeld gebruik 7
     - 2.3.1. Vergunningsvrij spectrum 8
     - 2.3.2. Vergunningsplichtige gedeelde toegang 9
   - 2.4. Overig EU-beleid 9
3. DE RADIOSPECTRUMBESCHIKKING 10
4. CONCLUSIES 10

1. INLEIDING

Met dit verslag wordt voldaan aan de eisen van artikel 15 van Besluit 243/2012/EU[1] van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor het radiospectrumbeleid (RSPP-besluit), dat bepaalt dat de Commissie uiterlijk april 2014 verslag uitbrengt over de overeenkomstig het RSPP-besluit uitgevoerde activiteiten en vastgestelde maatregelen. Ook artikel 9 van Beschikking nr. 676/2002/EG[2] van het Europees Parlement en de Raad inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap (radiospectrumbeschikking) bevat verplichtingen met betrekking tot de verslaglegging over het geharmoniseerde gebruik van het radiospectrum. Met dit ene beknopte verslag wordt zowel voldaan aan de verslagleggingsverplichtingen vervat in het hierboven genoemde besluit als aan die in de beschikking.

Het radiospectrum is de basis voor draadloze communicatiediensten zoals WiFi en mobiele telefonie en is een belangrijke hulpbron voor andere sectoren, waaronder radio en televisie, de verwerkingsindustrie en het vervoer, en niet-commerciële essentiële diensten zoals defensie, noodhulpdiensten en milieubescherming. Het radiospectrum is een eindige natuurlijke en herbruikbare hulpbron waar veel vraag naar is, en de apparaten die van deze hulpbron gebruikmaken, overschrijden gemakkelijk grenzen. Om het spectrum op de hele interne markt zo efficiënt mogelijk te gebruiken, met inbegrip van gedeeld spectrumgebruik door verschillende toepassingen en gebruikers, is coördinatie op internationaal niveau en op Europees niveau nodig, waarbij rekening moet worden gehouden met het effect ervan op het beleid van de EU.

2. HET PROGRAMMA VOOR HET RADIOSPECTRUMBELEID VAN DE EU

In het RSPP-besluit worden de belangrijkste beleidsdoelstellingen vastgesteld en algemene beginselen voor de strategische planning en harmonisatie van het spectrumgebruik uiteengezet om de werking van de interne markt te waarborgen. Op basis van deze beginselen worden in het RSPP-besluit prioriteiten geïdentificeerd op het gebied van draadloze breedbandcommunicatie, audiovisuele media en andere beleidsterreinen van de EU, zoals het programma Galileo, het Europese aardobservatieprogramma Copernicus, vervoer, gezondheid, onderzoek, civiele bescherming en rampenbestrijding, milieu en energiebesparende toepassingen.

Conform de radiospectrumbeschikking en het RSPP-besluit heeft de Commissie uitvoeringsbesluiten vastgesteld die specifieke beleidsterreinen van de EU ondersteunen. Deze specifieke beleidsterreinen van de EU zijn onder andere:

Digitale agenda voor Europa: Harmonisatie van het spectrum voor draadloze breedband en voor korteafstandsapparatuur om "internet of things”-toepassingen te vergemakkelijken.

Gemeenschappelijk Europees luchtruim: Harmonisatie van het spectrumgebruik voor mobiele communicatie aan boord van vliegtuigen.

Vervoer over zee en land: Harmonisatie van het spectrumgebruik voor, onder andere, intelligente vervoerssystemen, zoals elektronische tolheffingsystemen en kortbereikradarapparatuur voor motorvoertuigen.

---

1 PB L 81 van 21.3.2012, blz. 7.

2 PB L 108 van 24.4.2002, blz. 1.

De Europese Commissie zet haar werk aan het spectrumbeleid voort in samenwerking met het Radiospectrumcomité (RSC), de Beleidsgroep Radiospectrum (RSPG)[3] en de Europese Conferentie van PTT-administraties (CEPT)[4].

De Commissie concentreert haar inspanningen op meerdere spectrumgerelateerde prioriteiten, waarop in de onderstaande punten nader wordt ingegaan.

2.1. Inventaris van het spectrumgebruik

Artikel 9 van het RSPP-besluit voorzag in de opstelling van een inventaris van het gebruik van het spectrum om de verschillende typen spectrumgebruik van zowel private als publieke gebruikers te analyseren, teneinde meer inzicht in het bestaande gebruik van het spectrum te krijgen. Deze inventaris zou de Commissie in staat moeten stellen maatregelen voor een efficiënter spectrumgebruik voor te stellen om duurzame draadloze connectiviteit te garanderen. Daarbij kan het gaan om mogelijkheden voor spectrumdeling in frequentiebanden met bestaande gebruikers of het identificeren van frequentiebanden die zouden kunnen worden toegewezen of opnieuw zouden kunnen worden toegewezen, om de efficiëntie te verbeteren, innovatie te bevorderen en de concurrentie te vergroten. Dit werk zal de Commissie helpen om voldoende en passend spectrum voor draadloze breedband te identificeren met het doel de aanvullende 210 MHz toe te wijzen die nodig is om de RSPP-doelstelling van 1 200 MHz aan geharmoniseerde frequentiebanden te verwezenlijken.

Overeenkomstig artikel 9, lid 2, van het RSPP-besluit heeft de Commissie in april 2013 Uitvoeringsbesluit 2013/195/EU[5] vastgesteld, waarin de praktische modaliteiten, uniforme formaten en een methode in verband met de inventaris van het radiospectrum zijn vastgelegd. Dit uitvoeringsbesluit schrijft voor dat de lidstaten gegevens naar het European Frequency Information System (EFIS)[6] blijven uploaden, en dat zij in 2013-2015 alle aanvullende beschikbare gegevens, d.w.z. gegevens die niet worden bijeengebracht in het EFIS, in een door een machine leesbaar formaat bij de Commissie indienen.

Overeenkomstig artikel 9, lid 4, van het RSPP-besluit dient de Commissie bij het Europees Parlement en bij de Raad een verslag in over de resultaten van de analyse van de technologische tendensen, toekomstige behoeften en de vraag naar spectrum in een apart verslag over de inventaris, dat staat gepland voor medio 2014.

2.2. Draadloze breedbanddiensten

Artikel 3, onder b), van het RSPP-besluit spoort de lidstaten en de Commissie aan om samen te werken om uiterlijk in 2015 ten minste 1 200 MHz van het spectrum aan te wijzen om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar draadloos gegevensverkeer. Tot nu toe is, bij besluiten van de Commissie die krachtens de radiospectrumbeschikking zijn vastgesteld, in totaal 990 MHz voor draadloze breedband geharmoniseerd. De

---

[3] De Beleidsgroep Radiospectrum is een groep die advies geeft aan de Commissie en is opgericht bij Besluit 2002/622/EG.

[4] De CEPT is een platform voor technische samenwerking waar leden uit 48 Europese landen samenwerken op het gebied van posterijen, radiospectrum en telecommunicatienetwerken.

[5] PB L 113 van 25.4.2013, blz. 18.

[6] Het EFIS is een online database om te voldoen aan Beschikking nr. 2007/344/EG van de Commissie inzake de geharmoniseerde beschikbaarheid van informatie over spectrumgebruik in de Gemeenschap, die wordt beheerd door het Europees Bureau voor Communicatie (European Communications Office, ECO) in Kopenhagen.

lidstaten hebben op basis van deze uitvoeringsmaatregelen gemiddeld circa 600 MHz toegewezen.

Om het doel van 1 200 MHz te halen, worden in samenwerking met de lidstaten onderzoeken verricht. Van bijzonder politiek belang is de toekomst van de UHF-frequentieband (470-790 MHz) waar verschillende diensten naar dingen: audiovisuele en breedbanddiensten, draadloze microfoons, netwerken voor civiele bescherming en rampenbestrijding en apparatuur die gebruikmaakt van 'witte ruimtes'. De Commissie heeft de Beleidsgroep Radiospectrum om strategisch advies gevraagd[7] en heeft een Groep van belanghebbenden op hoog niveau[8] opgericht over het mogelijke toekomstige gebruik van het UHF-spectrum. De Commissie streeft naar een win-winsituatie voor de omroepsector en de draadloze-breedbandsector.

Er wordt ook gewerkt aan het vinden van een duurzame oplossing voor audioapparatuur voor diensten voor programmaproductie en speciale evenementen (Programme Making and Special Events, PMSE) (bijv. draadloze microfoons), overeenkomstig artikel 6, lid 6, van het RSPP-besluit en vooruitlopend op een efficiënter gebruik van de UHF-frequentieband. De omstandigheden en het tijdstip zijn passend om de PMSE-gemeenschap zekerheid te verschaffen over de toekomstige beschikbaarheid van spectrum voor draadloze microfoons. De Commissie is in het Radiospectrumcomité besprekingen met de lidstaten begonnen over een ontwerpbesluit van de Commissie betreffende de harmonisatie van het spectrum voor audio-PMSE, waarvan de vaststelling staat gepland voor de tweede helft van 2014.

Als onderdeel van de inventarisatie worden momenteel technische studies uitgevoerd en wordt een analyse verricht om na te gaan of het samengaan van draadloze breedband en bestaande diensten ook in andere frequentiebanden kan worden overwogen.

In artikel 6, lid 2, van het RSPP-besluit is bepaald dat de lidstaten voor 2012 machtigingen moesten verstrekken voor het gebruik van de frequentiebanden die al op EU-niveau zijn geharmoniseerd[9]. De Commissie werkt momenteel aan het waarborgen van de tijdige tenuitvoerlegging van de verplichtingen van de lidstaten krachtens artikel 6, lid 2, waarbij zij alle middelen inzet die tot haar beschikking staan, waaronder pilotbrieven die naar 23 lidstaten werden gezonden en de inleiding van één inbreukprocedure.

2.2.1. Tenuitvoerlegging van de 800 MHz-band

In artikel 6, lid 4, van het RSPP-besluit is bepaald dat de lidstaten voor 1 januari 2013 een machtigingsproces moesten uitvoeren om het gebruik van de 800 MHz-band, de zogenoemde 'digitale-dividendband', voor elektronische communicatiediensten mogelijk te maken. Op basis van de terdege gemotiveerde verzoeken heeft de Commissie specifieke afwijkingen toegekend voor lidstaten waar uitzonderlijke nationale of plaatselijke omstandigheden of grensoverschrijdende frequentiecoördinatieproblemen de beschikbaarheid van de band in de weg stonden (**Tabel 1**).

Veertien lidstaten hebben om een afwijking verzocht; twee werden in hun geheel geweigerd omdat ze niet aan de in artikel 6, lid 4, gestelde voorwaarden voldeden. De Commissie heeft de duur van de afwijkingen voor de overige twaalf landen beperkt tot de minimaal benodigde tijd, rekening houdend met elke specifieke omstandigheid. Twee verzoeken om een afwijking werden slechts gedeeltelijk toegekend, en vier andere

---

[7] Document RSPG13-543 (Annex 1): Work Programme public consultation 2014, blz. 2.

[8] Persbericht over de Groep van belanghebbenden op hoog niveau, IP/14/14 van 13 januari 2014.

[9] *PB L 144 van 4.6.2008, blz. 77; PB L 163 van 24.6.2008, blz. 37; PB L 274 van 20.10.2009, blz. 32.*

werden voor kortere tijd toegekend dan waarom was verzocht. Hoewel is getracht om negatieve gevolgen voor aangrenzende lidstaten te voorkomen, werden afwijkingen vooral gerechtvaardigd door problemen bij het uitschakelen van analoge televisie als gevolg van specifieke geografische of economische situaties of door coördinatieproblemen tussen de lidstaten en met derde landen. De beschikbaarheid van het 800 MHz-spectrum in Bulgarije loopt vertraging op omdat het land, conform artikel 1, lid 3 van het RSPP-besluit, kennis heeft gegeven van het voortgezette gebruik van de 800 MHz-band door het leger totdat de in gebruik zijnde apparatuur is uitgefaseerd. In de afgelopen twee jaar verleende de Beleidsgroep Radiospectrum ‘goede diensten’ om lidstaten met grensoverschrijdende coördinatieproblemen binnen de Unie te helpen; deze waardevolle bemiddeling werd echter gehinderd door het ontbreken van duidelijke handhavingsbevoegdheden.

Tabel 1 — Toewijzing en afwijkingen m.b.t. de geharmoniseerde 800 MHz-band

Status	Lidstaten	Aantal lidstaten
Toewijzing in 2012 of eerder	ES*, DK, DE, IE, FR, IT, LU, NL, PT, SE, HR	11
Toewijzing in 2013**	LT, AT, SK, FI, CZ, BE, UK, EE***	8
Afwijking tot 1.1.2014	ES	1
Afwijking tot 5.4.2014	RO	1
Afwijking tot 30.6.2014	HU	1
Afwijking tot 30.10.2014	EL	1
Afwijking tot 31.12.2014	MT	1
Afwijking tot 30.6.2014	LV	1
Afwijking tot eind 2015	CY	1
Nog niet toegewezen	BG (militair gebruik waarvan kennis is gegeven conform artikel 1, lid 3); PL (afwijking tot eind 2013, maar overschreden); Sl.	3

* Afwijking tot 1.1.2014, ondanks toewijzing in 2011.
** Inclusief afwijkingen tot 1 januari 2014.
*** Slechts 40 MHz toegewezen (20 MHz toegewezen in januari 2014).

Met betrekking tot elektronische communicatiediensten (ECS) schrijft het RSPP-besluit voor dat de Commissie, in overleg met de lidstaten, het potentiële risico van versnippering van de interne markt als gevolg van uiteenlopende selectiecriteria en -procedures voor geharmoniseerd spectrum aanpakt. Dit moet geschieden door het in kaart brengen en delen van beste praktijken betreffende de machtigingsvoorwaarden en -procedures te faciliteren en door de informatie-uitwisseling aan te moedigen, met als doel de samenhang in de Unie te verbeteren. Uit de eerste ervaringen die in de afgelopen twee jaar zijn opgedaan bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het RSPP-besluit betreffende draadloze breedband en bij het toezicht op nationale machtigingsvoorwaarden en -procedures, blijkt echter dat het RSPP-besluit er onvoldoende in is geslaagd een interne markt te stimuleren die leidt tot convergerende vergunningsvoorwaarden, de integratie van netwerken of de investering in en uitrol van draadloze breedband in een tempo dat vergelijkbaar is met dat van andere regio's of dat nodig is om de doelstelling van de digitale agenda voor Europa van 30 Mbps voor iedereen in 2020 te halen.

2.3. Gedeeld gebruik

Artikel 4 van het RSPP-besluit stelt dat de lidstaten en de Commissie, indien passend, maatregelen nemen om de efficiency en flexibiliteit te vergroten, in het bijzonder door het collectief en gedeeld gebruik van spectrum, teneinde innovatie en investeringen aan te moedigen. In september 2012 heeft de Europese Commissie haar zienswijzen op ‘het bevorderen van het gedeeld gebruik van radiospectrumruimte op de interne markt’ gepubliceerd[10]. Deze mededeling is het eerste follow-updocument van de prioriteiten die in het RSPP-besluit werden vastgesteld en haalt het belang naar voren van technologieën om radiofrequenties te delen, alsmede de noodzaak om stimulansen en rechtszekerheid voor innoverende bedrijven te bieden. In de mededeling worden manieren voorgesteld om spectrum efficiënter te delen door middel van draadloze innovaties.

[10] Promoting the shared use of radio spectrum resources in the internal market.

Wat betreft concrete maatregelen met betrekking tot gedeeld spectrumgebruik, steunt de Commissie innovatie door frequentiebanden te harmoniseren die onderworpen zijn aan algemene machtigingen (vergunningsvrij spectrum) of individuele gebruiksrechten (vergunningsplichtige gedeelde toegang), zoals uiteengezet in de volgende punten, en door de Europese normalisatie-organisaties[11] te verzoeken om gerelateerde normen.

2.3.1. Vergunningsvrij spectrum

Korteafstandsapparatuur (SRD) is doorgaans alleen onderworpen aan algemene machtigingen voor toepassingen zoals radiofrequentie-identificatieapparatuur (RFID) die toeleveringsketenautomatisering- en machine-naar-machine- (M2M) toepassingen ondersteunt, opkomende intelligente vervoerssystemen (ITS), met inbegrip van elektronische tolheffingsystemen en kortbereikradarapparatuur (SRR) voor motorvoertuigen, en door burgers gebruikte toepassingen, zoals alarmen, medische hulpmiddelen en WiFi-routers. Beschikking 2006/771/EG van de Commissie[12] inzake de harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur stelt de geharmoniseerde frequentiebanden en technische parameters vast voor het gebruik van korteafstandsapparatuur in de Europese Unie. Toepassingen die gebruikmaken van de vergunningsvrije SRD-frequentiebanden profiteren van gemakkelijke toegang tot het radiospectrum, omdat in de Europese Unie geen spectrumvergunningen vereist zijn. Harmonisatie van de SRD-frequentiebanden op de hele interne markt ondersteunt ook schaalvoordelen voor de fabrikanten van dergelijke apparatuur.

Gezien de toenemende vraag naar geharmoniseerde SRD-frequentiebanden voor verschillende toepassingen, werkt de Europese Commissie periodiek de voorwaarden voor harmonisatie van spectrum voor SRD bij. In het kader van deze periodieke bijwerking is de technische bijlage bij Beschikking nr. 2006/771/EG van de Commissie sinds haar eerste vaststelling in 2006 vijf keer bijgewerkt, voor het laatst in 2013 (Besluit 2013/752/EU van de Commissie[13]). De meest recente bijwerking voert ruimere SRD-categorieën in als basis voor geharmoniseerde omgevingen voor gedeeld spectrumgebruik teneinde gemakkelijkere toegang, innovatie en technologie- en dienstenneutraliteit te bevorderen – allemaal belangrijke beginselen die vervat zijn in het RSPP-besluit.

Als onderdeel van het voorstel voor de totstandbrenging van een connectief continent heeft de Commissie voorgesteld om een gunstig klimaat en administratief stelsel voor de toepassing van kleine cellen te scheppen om tegemoet te komen aan de toekomstige vraag naar capaciteit voor breedbandconnectiviteit, alsmede voor het aanbieden van Radio-LAN- (RLAN- of WiFi-) connectiviteit en het samenvoegen van RLAN-hulpbronnen van verschillende gebruikers.

Bovendien is aan de CEPT een mandaat verstrekt met betrekking tot een mogelijke uitbreiding van RLAN's in de 5 GHz-band, mits het technisch haalbaar is om andere belangrijke diensten (GMES en ITS) die ook prioriteiten van het RSPP-besluit zijn, te behouden. De Commissie werkt ook aan een maatregel om ultrabreedband- (UWB) technologie te faciliteren, die radiosignalen met laag vermogen doorgeeft via een breed scala van frequenties, en korteafstandstoepassingen ondersteunt zoals communicatie met hoge datatransmissiesnelheden, locatietracking en bodemradar (ground-penetration radar, GPR).

---

[11] Normalisatiemandaat M/512 aan CEN, CENELEC en ETSI voor herconfigureerbare radiosystemen. (RRS).

[12] PB L 312 van 11.11.2006, blz. 66.

[13] PB L 334 van 13.12.2013, blz. 17.

2.3.2. Vergunningsplichtige gedeelde toegang

Binnen het concept van de vergunningsplichtige gedeelde toegang (licenced shared access, LSA) worden spectrumrechten op gedeelde basis aan vergunninghouders toegekend onder voorwaarden die door de regelgevende instantie worden vastgesteld en die het mogelijk maken een voorspelbare kwaliteit van dienstverlening te garanderen. Elke gebruiker heeft een individueel (maar niet exclusief) gebruiksrecht nodig om toegang tot een bepaalde frequentieband te krijgen; het vaststellen van de machtigingsvoorwaarden is de taak van de spectrumbeheerinstantie, die de toegangsparameters vaststelt door middel van regelgeving en vergunningsvoorwaarden.

Het recente advies van de Beleidsgroep Radiospectrum met betrekking tot LSA kan worden beschouwd als een beginpunt voor een algemenere toepassing van het concept. Zowel de CEPT als de Beleidsgroep Radiospectrum heeft de 2,3 GHz-band aangewezen als mogelijke kandidaat voor gebruik door draadloze breedbanddiensten in de Europese Unie. Een dergelijk gebruik wordt overwogen in de context van LSA, omdat dit het langlopende gevestigde gebruik van de band in de lidstaten die het bestaande gebruik willen voortzetten, zou waarborgen en tegelijkertijd bijkomende vergunninghouders rechtszekerheid zou bieden.

2.4. Overig EU-beleid

In artikel 8, lid 2, van het RSPP-besluit is bepaald dat de Commissie in samenwerking met de lidstaten mogelijkheden voor spectrumgebruik identificeert teneinde bij te dragen aan een koolstofarme economie. Zij moeten ook overwegen spectrum vrij te maken voor draadloze technologieën die besparing van energie en de doelmatigheid van slimme energiedistributienetwerken en slimme meters kunnen verbeteren. In april 2012 heeft de Commissie een openbare raadpleging over het gebruik van spectrum voor efficiëntere energieproductie en -distributie gehouden, waaruit bleek dat er geen gemeenschappelijk standpunt is over het gebruik van ICT-infrastructuur voor slimme netwerken en slimme meters, noch over specifiek of gedeeld spectrumgebruik, op vergunningsplichtige of op vergunningsvrije basis.

Er is bovendien geen gemeenschappelijk standpunt over de manier waarop missiekritische diensten zouden moeten worden geleverd. De Commissie heeft daartoe een onderzoek ingesteld naar het gebruik van commerciële mobiele netwerken en apparatuur voor 'missiekritische' hogesnelheidsbreedbandcommunicatie in specifieke sectoren. Het doel van dit onderzoek is de potentiële rol van commerciële mobiele netwerken te verkennen voor het garanderen van de levering van 'missiekritische' communicatiediensten, met inbegrip van slimme energienetwerken. Het onderzoek moet leiden tot aanbevelingen voor het gebruik van infrastructuur en spectrum voor deze toepassingen.

3. DE RADIOSPECTRUMBESCHIKKING

De radiospectrumbeschikking heeft regelgevingsinstrumenten verschaft met het oog op de coördinatie van de beleidsaanpak en de harmonisering van de voorwaarden inzake beschikbaarheid en efficiënt gebruik van het radiospectrum die vereist zijn voor de werking van de interne markt. Bij de beschikking werd ook het Radiospectrumcomité (RSC) opgericht, dat tot taak heeft de Commissie bij te staan in de uitoefening van haar uitvoeringsbevoegdheden, op basis van mandaten aan de CEPT, om bovengenoemde beleidsdoelstellingen te verwezenlijken. De geslaagde tenuitvoerlegging van de radiospectrumbeschikking stoelt op de bevordering van goede werkverhoudingen tussen de Commissie en de lidstaten die in het RSC vertegenwoordigd zijn. Deze samenwerking is voortgezet in de huidige uitvoering van het RSPP-besluit. Alle ter stemming aan het

RSC voorgelegde maatregelen kregen een positief advies. Bijlage 1 bevat een lijst van besluiten die tussen 2006 en 2013 zijn vastgesteld.

De radiospectrumbeschikking is succesvol gebleken in het beschikbaar stellen van geharmoniseerde spectrumhulpbronnen voor strategische sectoren op de interne markt en is een positief voorbeeld van samenwerking met de lidstaten. Het RSPP-besluit is bovendien een belangrijk strategisch kader voor de tenuitvoerlegging van het spectrumbeleid van de Unie met behulp van de door de radiospectrumbeschikking vastgestelde mechanismen.

4. CONCLUSIES

Het RSPP-besluit heeft bijgedragen tot een efficiënter spectrumgebruik door de aanpak van gedeeld spectrumgebruik te bevorderen, bijvoorbeeld door het doel van 1 200 MHz voor draadloze breedband vast te stellen en door het initiatief te nemen tot de spectruminventarisatie, met behulp waarvan de Commissie en de lidstaten beleid kunnen vaststellen dat meer op feiten is gebaseerd. Het RSPP-besluit heeft ook geholpen om innovatie en concurrentie te stimuleren door efficiënter spectrumgebruik, zodat spectrum beschikbaar komt voor innovatieve diensten. Door harmonisatie van spectrum kunnen schaalvoordelen worden gerealiseerd, en door zo ruim mogelijke voorwaarden voor spectrumgebruik toe te staan wordt toegang voor zo veel mogelijk nieuwe toepassingen mogelijk, terwijl het bestaande gebruik wordt gerespecteerd.

Aan de andere kant is gebleken dat het RSPP-besluit beperkingen heeft als gevolg van het algemene karakter van enkele in het RSPP-besluit vastgestelde regelgevingsbeginselen, die voor een doelmatige tenuitvoerlegging preciezer zouden moeten zijn. Zo lang elke lidstaat zelf de machtigingsvoorwaarden en -procedures voor spectrum blijft vaststellen, dragen de grote verschillen in deze voorwaarden en procedures bij aan de versnippering van de interne markt, met een negatief effect op de integratie van grensoverschrijdende netwerken en op de beschikbare functies van handsets, en aan andere nadelen voor consumenten[14]. Enkel de uitwisseling van informatie en beste praktijken op basis van de algemene beginselen en voorwaarden van het huidige kader lijkt onvoldoende te zijn om deze belemmeringen voor de interne markt weg te nemen. Wat in elk geval minimaal nodig lijkt te zijn, is rechtszekerheid op basis van welomschreven gemeenschappelijke beginselen en criteria die door de lidstaten in de hele Unie op gecoördineerde wijze worden toegepast.

Vertragingen in de toewijzing van de 800 MHz-band laten zien dat er behoefte is aan wendbaardere en flexibelere mechanismen voor de geharmoniseerde timing van toewijzingen in de hele Unie of voor categorieën van lidstaten op basis van de kenmerken van de draadloze-breedbandmarkt, en aan een geharmoniseerde looptijd van spectrumgebruiksrechten. In dit verband is het belangrijk de efficiënte en snelle toewijzing van bestaand geharmoniseerd spectrum te garanderen om de potentiële sociaaleconomische voordelen te realiseren door digitale diensten die via draadloze breedbandnetwerken worden verleend.

Op deze gebieden zijn dringend specifiekere bepalingen nodig. Om deze tekortkomingen te verhelpen, heeft de Commissie concrete normatieve handelingen voorgesteld als

[14] Effectbeoordeling bij het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van maatregelen inzake de Europese interne markt voor elektronische communicatie en om een connectief continent tot stand te brengen, SWD(2013) 331 final.

onderdeel van het pakket voor een connectief continent[15]. Deze stellen een reeks van gemeenschappelijke spectrummachtigingsbeginselen en -criteria vast, met daaraan verbonden een formeel, in de tijd beperkt mechanisme voor de collegiale toetsing van nationale plannen om beste praktijken te garanderen.

Voorts zal rechtszekerheid over een gemeenschappelijke timing en looptijd van spectrumtoewijzingen voor draadloze breedband voor aanbieders nuttig zijn bij het evalueren van hun businesscases en het opstellen van hun grensoverschrijdende strategieën, en zal zij voorspelbaardere toegang tot spectrum en voorspelbaardere investeringsvoorwaarden bieden.

Om te bewerkstelligen dat het radiospectrumbeleid effectief bijdraagt aan het EU-beleid, moeten de coördinatie-inspanningen die onder de strategische oriëntatie van het RSPP-besluit worden geleverd en de succesvolle technische tenuitvoerlegging via de radiospectrumbeschikking worden opgevoerd door de coördinatie van machtigingen binnen Europa te versterken. Een eindverslag over het eerste RSPP-besluit en de geboekte vorderingen met de verwezenlijking van de gestelde doelen staat gepland voor eind 2015.

[15] Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de eengemaakte telecommunicatiemarkt - COM(2013) 634.

Bijlage 1 – Lijst van besluiten met betrekking tot spectrum 2006-2013

Beleidsprogramma en definitie

Datum	**Besluit**	**Inhoud**
16 dec. 2009	Besluit 2009/978/EG van de Commissie	Wijziging van Besluit 2002/622/EG tot oprichting van een Beleidsgroep Radiospectrum
14 mrt. 2012	Besluit 243/2012/EU van het Europees Parlement en de Raad	Vaststelling van een meerjarenprogramma voor het radiospectrumbeleid

Draadloze breedband

Datum	**EU-handeling**	**Inhoud**
12 feb. 2007	Beschikking nr. 2007/90/EG van de Commissie	Wijziging van Beschikking nr. 2005/513/EG betreffende het geharmoniseerde gebruik van het radiospectrum in de 5 GHz-frequentieband voor de implementatie van draadloze toegangssystemen met inbegrip van Radio Local Area Networks
14 feb. 2007	Beschikking nr. 2007/98/EG van de Commissie	Geharmoniseerd gebruik van het radiospectrum in de 2 GHz-frequentieband voor de implementatie van systemen voor mobiele satellietdiensten
21 mei 2008	Beschikking nr. 2008/411/EG van de Commissie	Harmonisering van de 3 400-3 800 MHz-frequentieband voor terrestrische systemen die elektronischecommunicatiediensten kunnen verschaffen
13 juni 2008	Beschikking nr. 2008/477/EG van de Commissie	Harmonisering van de 2 500-2 690 MHz-frequentieband voor terrestrische systemen die elektronischecommunicatiediensten kunnen verschaffen
5 aug. 2008	Beschikking nr. 2008/671/EG van de Commissie	Geharmoniseerd gebruik van het radiospectrum in de 5 875-5 905 MHz-frequentieband voor veiligheidsgerelateerde toepassingen van intelligente vervoerssystemen (ITS)
16 sep. 2009	Richtlijn 2009/114/EG van het Europees Parlement en de Raad	Wijziging van de GSM-richtlijn om de 900 MHz-frequentieband beschikbaar te stellen voor terrestrische systemen die elektronischecommunicatiediensten kunnen aanbieden welke naast GSM-systemen kunnen bestaan

16 okt. 2009	Beschikking nr. 2009/766/EG van de Commissie	Harmonisatie van de 900 MHz- en de 1 800 MHz-frequentieband voor elektronischecommunicatiediensten
6 mei 2010	Besluit 2010/267/EU van de Commissie	Geharmoniseerde technische gebruiksvoorwaarden in de 790-862 MHz-frequentieband voor elektronische-communicatiediensten
18 apr. 2011	Uitvoeringsbesluit 2011/251/EU van de Commissie	Wijziging van Beschikking nr. 2009/766/EG betreffende de harmonisatie van de 900 MHz- en de 1 800 MHz-frequentieband voor elektronische communicatiediensten
5 nov. 2012	Uitvoeringsbesluit 2012/688/EU van de Commissie	Harmonisering van de frequentiebanden 1 920-1 980 MHz en 2 110-2 170 MHz voor elektronischecommunicatiediensten

Informatie over het spectrumgebruik

Datum	**Besluit/beschikking van de Commissie**	**Inhoud**
16 mei 2007	Beschikking 2007/344/EG	Geharmoniseerde beschikbaarheid van informatie over spectrumgebruik in de Gemeenschap
23 apr. 2013	Uitvoeringsbesluit 2013/195/EU	Vaststelling van de praktische modaliteiten, uniforme formaten en een methode in verband met de inventaris van het radiospectrum

Gedeeld gebruik

Datum	**Besluit/beschikking van de Commissie**	**Inhoud**
9 nov. 2006	Beschikking 2006/771/EG	Harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur (SRD)
23 nov. 2006	Beschikking 2006/804/EG	Harmonisatie van het radiospectrum voor apparaten voor identificatie met behulp van radiogolven (RFID) in de ultrahoge frequentieband (UHF)
21 feb. 2007	Beschikking 2007/131/EG	Geharmoniseerd gebruik van het radiospectrum voor apparatuur die gebruikmaakt van ultrabreedbandtechnologie

23 mei 2008	Beschikking 2008/432/EG	Wijziging van Beschikking 2006/771/EG inzake de harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur
5 aug. 2008	Beschikking 2008/673/EG	Wijziging van Beschikking 2005/928/EG inzake de harmonisatie van de frequentieband 169,4-169,8125 MHz voor bepaalde typen korteafstandsapparatuur
13 mei 2009	Beschikking 2009/381/EG	Wijziging van Beschikking 2006/771/EG inzake de harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur
21 apr. 2009	Beschikking 2009/343/EG	Wijziging van Beschikking 2007/131/EG inzake het geharmoniseerde gebruik van het radiospectrum voor apparatuur die gebruikmaakt van ultrabreedbandtechnologie
30 juni 2010	Besluit 2010/368/EU	Wijziging van Beschikking 2006/771/EG inzake de harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur
29 juli 2011	Uitvoeringsbesluit 2011/485/EU	Wijziging van Beschikking 2005/50/EG inzake de harmonisatie van de 24 GHz-radiospectrumband voor in de tijd beperkt gebruik door kortbereikradarapparatuur voor motorvoertuigen
8 dec. 2011	Uitvoeringsbesluit 2011/829/EU	Wijziging van Beschikking 2006/771/EG inzake de harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur
11 dec. 2013	Uitvoeringsbesluit 2013/752/EU	Wijziging van Beschikking 2006/771/EG inzake de harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur en tot intrekking van Beschikking 2005/928/EG

Communicatie aan boord van vliegtuigen en schepen

Datum	**Besluit/beschikking van de Commissie**	**Inhoud**
7 apr. 2008	Beschikking 2008/294/EG	Geharmoniseerde spectrumgebruiksvoorwaarden voor mobiele communicatiediensten aan boord van

		vliegtuigen (MCA-diensten)
19 mrt. 2010	Besluit 2010/166/EU	Harmonisatie van de voorwaarden inzake het gebruik van radiospectrum voor mobiele communicatiediensten aan boord van vaartuigen (MCV-diensten)
12 nov. 2013	Uitvoeringsbesluit 2013/654/EU	Wijziging van Beschikking 2008/294/EG teneinde daarin aanvullende toegangstechnologieën en frequentiebanden voor mobielecommunicatiediensten aan boord van vliegtuigen (MCA-diensten) op te nemen

Overgangsperioden/regelingen voor gedeeld gebruik – artikel 4, lid 5, van de radiospectrumbeschikking

Datum	**Besluit/beschikking van de Commissie**	**Inhoud**
22 mei 2007	Beschikking 2007/346/EG	Frankrijk — beperkt zendvermogen voor RFID
16 dec. 2008	Beschikking 2009/1/EG	Bulgarije — harmonisatie van de 2 500-2 690 MHz-frequentieband
25 feb. 2009	Beschikking 2009/159/EG	Oostenrijk — geharmoniseerd gebruik van de 5 875-5 905 MHz-frequentieband voor veiligheidsgerelateerde toepassingen van intelligente vervoerssystemen (ITS)
6 okt. 2009	Beschikking 2009/740/EG	Frankrijk — harmonisatie van de 2 500-2 690 MHz-frequentieband
26 okt. 2009	Beschikking 2009/812/EG	Frankrijk — harmonisatie van het radiospectrum voor gebruik door korteafstandsapparatuur
31 mrt. 2010	Besluit 2010/194/EU	Bulgarije — harmonisatie van de 2 500-2 690 MHz-frequentieband

Afwijkingen krachtens artikel 6, lid 4 van het RSPP-besluit met betrekking tot de 800 MHz-frequentieband

Datum van besluit	**Besluit van de Commissie medegedeeld aan de**	**Inhoud**

	lidstaten	
23 jul 2013	C(2013) 4546	Spanje — 12 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4547	Polen — 12 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4569	Hongarije — 18 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4570	Oostenrijk — 9 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4590	Malta — 24 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4592	Slowakije — geen afwijking verleend
23 jul 2013	C(2013) 4593	Roemenië — tot 5.4.2014
23 jul 2013	C(2013) 4594	Slovenië — geen afwijking verleend
23 jul 2013	C(2013) 4595	Cyprus — 36 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4608	Finland — 12 maanden
23 jul 2013	C(2013) 4613	Litouwen — 6 maanden*
17 okt 2013	C(2013)6765	Griekenland — tot 30.10.2014
17 okt 2013	C(2013)6764	Letland — 30 maanden
9 dec 2013	C(2013)8690	Tsjechië — 6 maanden**

* 30 maanden voor sub-frequentieband 820-821 MHz

** Slechts twee districten